

PARTICIPAREA CAPITALULUI STRĂIN LA ECONOMIA JUDEȚULUI CLUJ

V. SURD¹

ABSTRACT. The Foreign Capital Participation in the Economy of Cluj-Napoca County. The paper put in light the state of participation of foreign countries at the economical life of Cluj county. Noticed a strong concentration of capital in the chief city of the county, Cluj-Napoca (99%) and low level of the capital, assembly linked with the socio-economical and political state of county and the political interested games at the continental level.

În intervalul de timp ianuarie 1990 – iulie 1997 au fost înregistrați la Camera de Comerț, Industrie și Agricultură a județului Cluj un număr de 2013 firme străine din 60 țări. Mărimea totală a capitalului străin la nivelul județului se ridică la 110.796.100\$; revenind 152,2 \$/ locuitor. În totalitate firmele străine sunt înregistrate în localități urbane. Majoritatea (95%) sunt înregistrate în municipiul Cluj-Napoca, urmat de Turda (2%) și Dej (1,5%), Gherla (0,6%), Câmpia Turzii (0,5%) și Huedin (0,2%). Se pune în evidență o corelație destul de expresivă între numărul firmelor și potențialul demografic (fig.1).

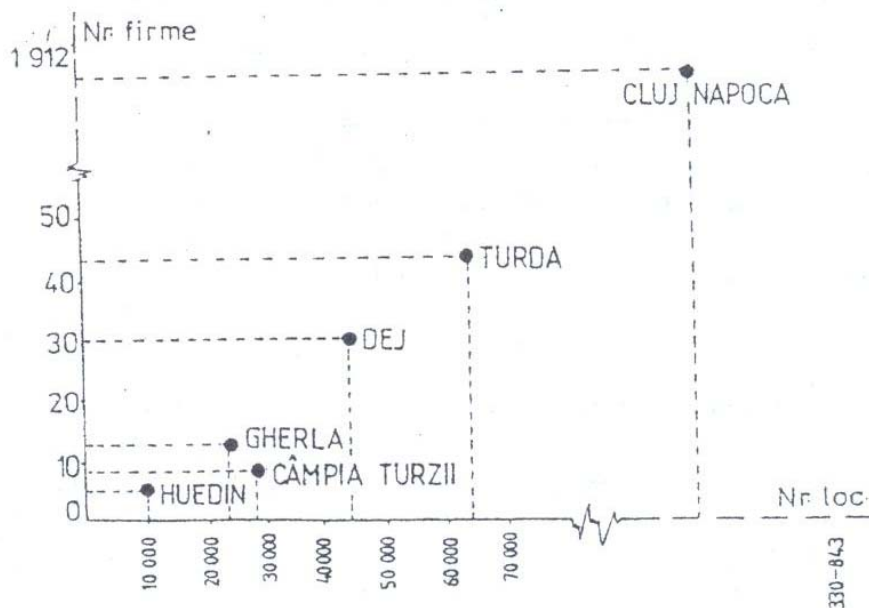

Fig. 1. Corelația dintre numărul firmelor străine și mărimea demografică a orașelor.

¹ Universitatea "Babeș-Bolyai", Facultatea de Geografie, 3400 Cluj-Napoca, România.

V. SURD

În privința mărimii capitalului, municipiul Cluj-Napoca cu 109.821.000 \$ (99,1%) monopolizează aproape întreg capitalul străin la nivel de județ. Dacă pentru municipiile Turda și Dej valorile absolute ale capitalului sunt destul de expresive (435.500\$, respectiv 364.100\$), pt. celelalte orașe valorile nu ajung la 100.000\$.

Așa cum s-a mai menționat valoarea capitalului străin/locuitor la nivelul județului este de 151,2 \$. Pe orașe, Cluj-Napoca se situează la distanță mare cu cei aproape 332\$/locuitor. (331,9 \$), pe când pentru restul orașelor valorile sunt simbolice (între 2,2 \$ și 8,7 \$) (tabel 1).

Participarea firmelor străine la economia județului Cluj (nr., valoare capital),
potențialul demografic al orașelor și valoarea capitalului/locuitor

Tabel 1

Nr. crt.	Orașul	Nr. firme	Valoarea capitalului străin (\$ S.U.A.)	Nr. populației și ponderea din populația jud.	Valoarea capitalului străin/locuitor (\$ S.U.A.)
1.	Cluj Napoca	1912 (95)	109.821.000 (99,1)	330 843 (45,4)	331,9
2.	Turda	42 (2)	435.500 (0,4)	61 776 (8,5)	7,0
3.	Dej	31 (1,5)	364.100 (0,3)	41 585 (5,7)	8,7
4.	Gherla	13 (0,6)	83.200 (0,07)	24 612 (3,4)	3,3
5.	Câmpia Turzii	10 (0,5)	65.700 (0,06)	29 929 (4,1)	2,2
6.	Huedin	5 (0,2)	26.600 (0,02)	10.286 (1,4)	2,6
	Total	2013 (100)	110.796.100 (100)	727 656 populația jud.	151,2 \$ la nivel de județ

În privința profilului firmelor, domină cele orientate spre activități de comerț intern,(47,7%), urmate de cele productive (25,2%).Firmele cu profil de construcții au ponderea cea mai scăzută (2,5%) (tabel 2).

Domeniile principale de activitate ale firmelor cu capital străin

Tabel 2

Nr. crt.	Orașul	DOMENIUL					Total
		Producție	Com. int.	Servicii	Imp.-exp.	Construcții	
1.	Cluj-Napoca	473 (93,3)	922 (96)	348 (95)	119 (92,2)	50 (98)	1912 (95)
2.	Turda	11 (2,1)	14 (1,4)	10 (2,7)	7 (5,4)	-	42 (2)
3.	Dej	9 (1,8)	14 (1,4)	6 (1,6)	1 (0,7)	1 (2)	31 (1,5)
4.	Gherla	7 (1,4)	4 (0,4)	1 (0,3)	1 (0,7)	-	13 (0,6)
5.	Câmpia Turzii	5 (1,0)	3 (0,3)	1 (0,3)	1 (0,7)	-	10 (0,5)

PARTICIPAREA CAPITALULUI STRĂIN LA ECONOMIA JUDEȚULUI CLUJ

6.	Huedin	2 (0,4)	3 (0,3)	-	-	-	5 (0,2)
Total		507 (25,2)	960 (47,7)	366 (18,2)	129 (6,4)	51 (2,5)	2013 (100)

Participarea țărilor cu capital este extrem de inegală de la oraș la oraș. Astfel, la Cluj-Napoca întâietate revine Elveției și Luxemburgului, care dețin aproape 70% din volumul capitalului străin (69,5%), urmate de Italia (15,3%) și Germania (5,7%). Cu valori de peste 1% se înscriu Franța(1,8%), Ungaria (1,8%) și S.U.A. (1,1%) (tabel 3).

Principalele firme cu participare de capital străin din Cluj-Napoca după mărimea capitalului în \$ pe anii 1990-1996 și 6 luni 1997

Tabel 3

Nr. crt.	Tara de origine	Nr. firme	Participare străină (în mii \$)	Structura pe tipul principal de activitate				
				Prod.	Com. in.	Servicii	Imp.	Exp Constr
1.	ELVETIA	28 (1,5)	38.335.4 (34,9%)	10 35,7	11 39,3	6 22,8	1 2,2	0 6
2.	LUXEMBURG	12 (1,0)	38.031.2 (34,6%)	3 25,0	3 25,0	6 50,0	0 0	0 0
3.	ITALIA	261 (13,4)	16.909.7 (15,3%)	90 34,5	117 44,9	34 13,1	11 4,3	9 3,2
4.	GERMANIA	266 113,5	6277.4 (5,7%)	77 28,9	104 39,1	57 21,5	11 4,2	17 6,3
5.	FRANTA	61 3,2	2019.3 (1,8%)	19 31,2	18 29,6	18 29,6	5 8,2	1 1,4
6.	UNGARIA	278 14,6	1994,1 (1,8%)	69 24,9	113 40,7	62 22,4	20 7,2	14 4,8
7.	S.U.A.	73 3,9	1269,0 (1,1%)	23 31,6	30 41,1	19 26,1	0 0	1 1,2

Elveția și Luxemburg, deși dețin doar 2,5% din numărul total de firme străine din județ, capitalul acestora este evident, în timp ce firmele germane reprezentând 13,5% din totalul firmelor străine au doar o pondere valorică de 5,7%. Firmele din Franța și Ungaria au ponderi valorice sensibil egale (1,8%), deși ca număr cele maghiare depășesc de aproape cinci ori pe cele franceze. Prezența firmelor din S.U.A. este modestă.

În municipiul Turda dominante sunt firmele franceze, austriece, germane, (tabel 4), iar la Dej conduc firmele italiene ca pondere a capitalului, urmate de cele din Insulele Virgine Americane (67,5%), deși ponderea numerică aparține firmelor austriece. (tabel 5).

V. SURD

Firme cu participare de capital străin din Turda
ordonate după mărimea capitalului în \$ pe anii 1990-1996 și 6 luni 1997

Tabel 4

Nr. crt.	Tara de origine	Nr. firme	Participare străină (în mii \$)	Structura pe tipul principal de activitate				
				Prod.	Com. in.	Serv.	Imp-exp	Constr.
1.	FRANTA	7 18,9	170.0 3,9%	0 0	3 42,8	4 57,2	0 0	0 0
2.	AUSTRIA	4 10,8	64.3 14,7%	1 25,0	2 50,0	1 25,0	0 0	0 0
3.	GERMANIA	6 16,2	50,4 11,5%	2 33,3	2 33,3	2 33,3	0 0	0 0
4.	TURCIA	1 2,7	44.0 10,1%	1 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
5.	ITALIA	5 13,5	23.8 5,4%	3 60,0	1 20,0	1 20,0	0 0	0 0
6.	UNGARIA	5 13,5	21.0 4,8%	2 40,0	2 40,0	1 20,0	0 0	0 0
7.	ISRAEL	2 5,4	20.9 4,7%	0 0	0 0	0 0	2 100,0	0 0
8.	GRECIA	1 2,7	10.5 2,4%	0 0	0 0	1 100,0	0 0	0 0
9.	AUSTRALIA	2 5,4	10.1 2,3%	1 50,0	1 50,0	0 0	0 0	0 0
10.	BELGIA	1 2,7	10,0 2,2%	1 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
11.	S.U.A.	1 2,7	10.0 2,2%	0 0	1 100,0	0 0	0 0	0 0
12.	R. ARABA SIR	2 5,4	0,2 0,04%	0 0	2 100,0	0 0	0 0	0 0
Total		37	435.5	11 29,7	14 37,8	10 27,0	2 6,4	0 0

Principalele firme cu participare de capital străin din Dej
după mărimea capitalului în \$ pe anii 1990-1996 și 6 luni 1997

Tabel 5

Nr. crt.	Tara de origine	Număr firme	Participare străină (în mii \$)	Structura pe tipul principal de activitate				
				Prod.	Com. in.	Servicii	Imp. Exp	Constr
1.	ITALIA	3 9,6	149.9 41,1%	2 75,0	1 25,0	0 0	0 0	0 0
2.	INS. VIR-GINE AMR.	1 3,2	99.9 27,4%	1 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
3.	GERMANIA	8 19,3	31.3 8,5	1 16,6	3 50,2	1 16,6	1 16,6	0 0

PARTICIPAREA CAPITALULUI STRĂIN LA ECONOMIA JUDEȚULUI CLUJ

4.	OLANDA	2 6,4	30,0 8,2%	0 0	1 50,0	1 50,0	0 0	0 0
5.	AUSTRIA	7 22,5	21,6 5,9 %	0 0	3 42,8	3 42,8	0 0	1 14,4
6.	UNGARIA	5 16,1	11,9 3,2%	2 40,0	3 60,0	0 0	0 0	0 0
7.	MAREA BRITANIE	1 3,2	10,0 2,7	0 0	0 0	1 100,0	0 0	0 0
8.	CANADA	1 3,2	6,3 1,7	0 0	1 100,0	0 0	0 0	0 0

La Gherla domină, atât sub aspect numeric. cât și ca pondere valorică firmele germane și maghiare (tabel 6).

Firme cu participare de capital străin din Gherla
ordonate după mărimea capitalului în \$ pe anii 1990-1996 și 6 luni 1997

Tabel 6

Nr. crt.	Tara de origine	Număr firme	Participare străină (în mii \$)	Structura pe tipul principal de activitate				
				Prod.	Com. in.	Servicii	Imp. Exp	Constr
1.	GERMANIA	8 61,5	57,0 68,5%	6 75,0	1 12,5	0 0	1 12,5	0 0
2.	UNGARIA	2 15,3	15,6 18,7%	0 0	1 50,0	1 50,0	0 0	0 0
3.	ELVEȚIA	1 7,6	10,0 12%	1 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
4.	R. ARABĂ SIRIA	1 7,6	0,5 0,6%	0 0	1 100,0	0 0	0 0	0 0
5.	ITALIA	1 7,6	0,0 0	0 0	1 100,0	0 0	0 0	0 0
	TOTAL	13	832	7 53,8	4 30,8	1 7,7	1 7,7	0 0

La Câmpia Turzii conduce Italia, urmată de Franța (tabel 7).

Firme cu participare de capital străin din Câmpia Turzii
ordonate după mărimea capitalului în \$ pe anii 1990-1996 și 6 luni 1997

Tabel 7

Nr. crt.	Tara de origine	Număr firme	Participare străină (în mii \$)	Structura pe tipul principal de activitate				
				Prod.	Com. in.	Serv.	Imp. Exp	Constr
1.	ITALIA	2 20,0	20,0 30,4 %	1 50,0	1 50,0	0 0	0 0	0 0
2.	FRANTA	2 20,0	14,0 21,3%	0 0	1 50,0	0 0	1 50,0	0 0

V. SURD

3.	OLANDA	1 10,0	10.9 16,5 %	1 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
4.	S.U.A.	1 10,0	10,0 15,2%	0 0	0 0	1 100,0	0 0	0 0
5.	TURCIA	2 20,0	9.0 13,6%	1 50,0	1 50,0	0 0	0 0	0 0
6.	ISRAEL	2 20,0	1.6 2,4	2 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
TOTAL		10	65.7	5 50,0	3 30,0	1 10,0	1 10,0	0 0

La Huedin firmele din Ungaria și S.U.A. sunt majoritare. (tabel 8).

Firme cu participare de capital străin din Huedin
ordonate după mărimea capitalului în \$ pe anii 1990-1996 și 6 luni 1997

Tabel 8

Nr. crt.	Tara de origine	Număr firme	Participare străină (în mii \$)	Structura pe tipul principal de activitate				
				Prod.	Com. in.	Serv.	Imp.	Exp Constr
1.	UNGARIA	2 40,0	13.0 48,8%	0 0	2 100,0	0 0	0 0	0 0
2.	S.U.A.	1 20,0	10.0 37,5%	1 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
3.	GERMANIA	1 20,0	2.4 9%	0 0	1 100,0	0 0	0 0	0 0
4.	CANADA	1 20,0	1.1 4,1%	1 100,0	0 0	0 0	0 0	0 0
TOTAL:		5	26,6	2 40,0	3 60,0	0 0	0 0	0 0

Din prezentarea situațiilor statistice de mai sus se desprind concluziile:

- în economia județului interferează interesele unui număr mare de țări;
- numărul țărilor cu implicații structurale evidente în viața economică este foarte scăzut;
- concentrarea puternică a firmelor și capitalului în centrul județean;
- plasarea pe locuri modeste a firmelor din țările cu care România înregistrează un volum mare a schimburilor economice externe (Germania, de exemplu).
- ponderea activităților terțiare în raport cu cele productive;
- lipsa firmelor din spațiul excomunist european (excepție Ungaria).
- Prezența țărilor din Orientul Apropiat și Mijlociu se corelează cu interesele unor cetățeni din acest spațiu geografic care au absolvit facultatea în Cluj-Napoca și care cunosc bine limba și psihologia populației autohtone. Numărul mare de firme din unele țări (de

exemplu Ungaria) și capitalul redus al acestora trădează existența unei practici de tatonare a economiei românești.

Ponderea modestă a capitalului străin pe ansamblul județului se corelează cu starea social-politică și economică la nivel național și politica jocului de interese la nivel continental.

BIBLIOGRAFIE

1. (1996) Anuarul Statistic al României, Comisia Națională pentru statistică, București.
2. (1997) Situația statistică a firmelor cu capital străin pe anii 1990-1996 și primele șase luni, 1997, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură, Cluj.